

**LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN**
Allmänna avdelningen

DOM
2009-11-30
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
22456-09
Enhet 13

SÖKANDE

Sustainia Sweden AB, 556611-8781
Box 6821
113 86 Stockholm

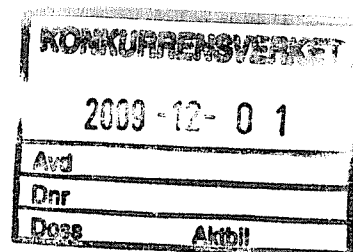
Ombud: Advokat Anna Ulfsdotter Forssell
Advokatfirman Delphi KB
Box 1432
111 84 Stockholm

MOTPART

Statens Skolinspektion
Box 23069
104 35 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Länsrätten avslår Statens Skolinspektions yrkande om att Sustainia Sweden AB:s överklagande ska avvisas.

Länsrätten bifaller ansökan och förordnar Statens Skolinspektions upphandling avseende ”utredningsinsatser i anslutning till kvalitetsgranskning av betygssättningen i gymnasieskolan” med diarienummer 12-2009:2587 ska göras om.

Länsrätten upphäver det interimistiska beslutet som meddelades den 4 november 2009.

Dok.Id 476731

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: lansrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND

Statens Skolinspektion (Skolinspektionen) har bjudit in leverantörer att komma in med anbud i upphandling av "utredningsinsatser i anslutning till kvalitetsgranskning av betygssättningen i gymnasieskolan" diarienummer 12-2009:2587.

Sustainia Sweden AB (Bolaget) har kommit in med anbud. Skolinspektionen beslutade den 22 oktober 2009 att erbjuda annan leverantör än bolaget att teckna kontrakt.

YRKANDEN

Bolaget yrkar att länsrätten förordnar att upphandlingen ska göras om.

Skolinspektionen yrkar i första hand att länsrätten avvisar bolagets talan då tiden för att begära överprövning är försutten. I andra hand yrkar Skolinspektionen att länsrätten avslår ansökan om överprövning.

GRUNDER

Bolaget anför i huvudsak följande till stöd för sin talan. Skolinspektionen har inte ens gjort gällande att upphandlingskontrakt har tecknats, varför länsrätten är behörig att pröva bolagets ansökan även om det vore så vilket bestrids, att tiodagarsfristen skulle räknas redan med början av den 24 oktober 2009. För att länsrättens behörighet ska upphöra krävs att tiodagarsfristen ska ha löpt ut *och* att upphandlingskontrakt finns undertecknat.

I förfrågningsunderlaget som bolaget initialt tog del av angavs tisdagen den 24 september 2009 som sista inlämningsdag, och sista dagen för frågor angavs till den 22 november 2009. Den 24 september var dock en torsdag, inte en tisdag. I förfrågningsunderlag hämtat från Skolinspektionens webb-

plats angavs att sista dag för att lämna anbud var den 13 oktober 2009. Det har således varit högst oklart när de olika fristerna i upphandlingen har löpt ut. Bolaget ställde på morgonen den 22 september 2009 en fråga avseende vilka datum som var korrekta och fick två dagar senare svaret att sista dag för frågor var den 22 september. Bolaget lämnade, trots att det inte hade fått klarhet i vilket datum som gällde för anbuds lämnande, in anbud i upphandlingen torsdagen den 24 september 2009. Av meddelande den 8 oktober 2009 framgår att Skolinspektionen beslutade att övergå till förhandlat förfarande utan föregående annonsering med hänvisning till att det inte inkommit några giltiga anbud. Förhandlingar skulle ske med samtliga anbudsgivare. På bolagets fråga huruvida möte med Skolinspektionen skulle boka in fick bolaget dock endast ett nekande svar.

Skolinspektionen har brutit mot principerna om likabehandling och transparens i 1 kap. 9 § LOU på följande sätt. Förfrågningsunderlaget har varit högst bristfälligt. I avsnitt 6 i förfrågningsunderlaget sägs bl.a. följande avseende prövningen av anbudena. ”Steg 3: Här kommer endast anbud lämnade av de anbudsgivare som uppfyllt kraven i steg 1 och 2 att ingå. Skolinspektionen kommer att anta det mest ekonomiskt fördelaktiga anbudet för skolinspektionen. Anbudena kommer att viktas kvalitet 80 % och pris 20 %.” (bolagets understrykning). Eftersom kvaliteten viktas till 80 procent är den helt avgörande för vilket anbud som kommer att antas. Av förfrågningsunderlaget framgår ingenstans vad som avses med kvalitet, dvs. det saknas helt vägledning för vad Skolinspektionen i denna del kommer att värdesätta och tillmäta betydelse. Det har således varit helt omöjligt för anbudsgivare att kunna utforma ett konkurrenskraftigt anbud eftersom det inte har gått att veta vad det är som efterfrågas i upphandlingen. Den EG-rättsliga principen om transparens och förutsebarhet, som återfinns i 1 kap. 9 § LOU, innebär att ett förfrågningsunderlag ska vara så fullständigt och tydligt att en leverantör har möjlighet att bedöma vad den upphandlande myndigheten efterfrågar och vad som kommer att tillmätas betydelse vid

upphandlingen. Vidare ska förfrågningsunderlaget vara utformat på så sätt att kriterier ska vara objektivt mätbara och inte lämna utrymme för godtyckliga utvärderingar.

Regeringsrätten uttalar i RÅ 2002 ref. 50 att ”I det uppställda kravet på affärsmässighet [vilket numera utan någon ändring i sak varit avsedd att ersättas av 1 kap. 9 § LOU] får anses ligga att ett förfrågningsunderlag skall vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen och att en utvärderingsmodell skall vara så utformad att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat, dvs. att det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt antas. Detta följer också av gemenskapsrättens krav på likabehandling, förutsebarhet och transparens.”

Av Hentze/Sylvéns lagkommentar till den äldre lagen (1992:1528) om offentlig upphandling, s. 333, framgår följande avseende utvärdering och utvärderingskrav. ”För att kunna göra en rättvisande utvärdering bör enheten också vikta omständigheterna och vid utvärderingen ha en metod för betygsättning av de olika kriterierna. Vidare måste de olika omständigheterna preciseras. Det är således normalt inte tillfylles att endast ange en omständighet, såsom t.ex. kvalitet, utan att ange vilka kvalitetskrav som åsyftas, med om möjligt mätbara mått och värden, som efterfrågas eller inte tillåts. Någon fri prövningsrätt med någon allmänt sammantagen bedömning kan inte anses vara en objektiv bedömning som står i överensstämmelse med regelverket.” (bolagets understrykning).

Av rättspraxis framgår även att otydligt utformade utvärderingskriterier som innebär att anbudsgivaren saknar möjlighet att förutse vad som kan komma att tillmätas betydelse vid prövningen av anbudena, inte är tillåtna, eftersom sådana utvärderingskrav anses lämna ett stort utrymme för godtycke och subjektivitet (se t.ex. Kammarrättens i Göteborg dom den 10 juli

2009, mål nr 2295-09, Kammarrättens i Göteborg dom den 20 mars 2009, mål nr 6996-08, Kammarrättens i Göteborg dom den 7 april 2009, mål nr 6411-08). Det står genom denna praxis klart att det således inte är tillåtet för en upphandlande myndighet att vid utvärderingen av anbud använda sig av skönsmässiga bedömningar.

Att Skolinspektionen har angivit viktningen för kriteriet kvalitet respektive pris innebär inte att Skolinspektionen därmed har uppfyllt LOU:s krav på förutsebarhet och transparens. Detta framgår även av färsk rättspraxis. Kammarrätten i Jönköping har den 27 oktober 2009 i mål nr 2187-09 uttalat följande avseende otydliga utvärderingskriterier. ”Av de grundläggande gemenskapsrättsliga kraven på likabehandling, förutsebarhet och öppenhet vid offentlig upphandling följer bl.a. en skyldighet för den upphandlande myndigheten att skapa öppenhet, dvs. att lämna information om upphandlingen och det praktiska tillvägagångssättet vid denna. För att anbudsgivarna ska ges samma förutsättningar för anbudsgivning måste förfrågningsunderlaget vara klart och tydligt och innehålla samtliga krav på det som upphandlas. Ett väl utarbetat förfrågningsunderlag underlättar för såväl leverantörerna i arbetet med att utarbeta anbud som för upphandlaren vid utvärderingen av anbuden.” Kammarrätten fann att utvärderingskriteriet referenser, som var viktat till 30 procent, stod i strid med LOU, och att bristen var sådan att upphandlingen skulle göras om. ”Under underrubriken ”Referenser” anges följande. Ange minst 2 referenser från liknande uppdrag som påbörjats under 2008. Med referenser likställs den upphandlande myndighetens egna, nuvarande och tidigare, erfarenheter av företaget. Enligt kammarrättens mening kan förfrågningsunderlaget i den delen inte anses uppfylla kravet på öppenhet, förutsebarhet eller likabehandling, eftersom det varken innehåller uppgift om dess närmare innebörd, vilka underkriterier som skulle tillmätas betydelse vid bedömningen av referenserna eller hur värderingen av dessa skulle gå till.” (bolagets understrykning).

Det står således klart att utvärderingskriterier måste vara utformade på så sätt att rimlig förståelse av vad den upphandlande myndigheten tillmäter betydelse vid utvärderingen av anbuderna erhålls. Skolinspektionen hänvisar till avsnitt 4.2 och 4.3 i förfrågningsunderlaget. I dessa delar framgår endast upphandlingens avgränsning och genomförande, samt efterfrågad organisation, ansvarsfördelning och kompetens, mycket översiktligt. Att dessa delar över huvud taget skulle vara kopplade till utvärderingen av anbuderna är omöjligt att förstå såsom förfrågningsunderlaget är utformat, än mindre ger denna skrivning konkret vägledning för vad som kommer att bedömas.

Det framgår mycket riktigt av praxis, så som Skolinspektionen anför, att utvärderingsmodeller får godtas även om dessa inte är optimalt utformade. Dock är en förutsättning för detta att utvärderingsmodellen inte träder någon av de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU för när. Detta är inte fallet i upphandlingen. Regeringsrättens dom i mål RÅ 2002 ref. 50 är därför inte tillämplig i förevarande fall. Vidare anför Skolinspektionen att det av Kammarrättens i Stockholm dom i mål nr 3014-09 framgår att det inte ska vara möjligt för anbudsgivare att på förhand kunna förutse utfallet av utvärderingen av anbudet genom att ta del av förfrågningsunderlaget. Bolaget vill påpeka att det aldrig har påstått något sådant.

Vad Skolinspektionen anför om att anbudsgivarna hade kunnat be om förtydliganden är irrelevant eftersom det inte är upp till anbudsgivarna att säkerställa att förfrågningsunderlaget i en upphandling når upp till de grundläggande kraven i LOU.

Bolaget, som har placerat sig på andra plats i upphandlingen skulle ha kunnat utforma ett mer konkurrenskraftigt anbud, och därmed haft en möjlighet att tilldelas kontrakt, om Skolinspektionen hade angett utvärderings-

kriterierna i enlighet med LOU. Bolaget har därför lidit, eller i vart fall riskerat att lida, skada.

Skolinspektionen anför i huvudsak följande till stöd för sin inställning. Ansökan om överprövning har inkommit till länsrätten den 4 november 2009. Beslut om tilldelning fattades av Skolinspektionen den 22 oktober. Meddelande om tilldelningsbeslut skickades till bolaget den 23 oktober. Tiodagarsfristen löpte således ut den 2 november 2009. Tiden för att begära överprövning av upphandlingen är därmed försuttet.

LOU ger inte närmare besked om hur förfrågningsunderlag ska vara utformade eller hur en utvärderingsmodell ska vara konstruerad, utöver vad som kan sägas komma till uttryck i den allmänna bestämmelsen i 1 kap. 9 § LOU. En väl etablerad grundregel i praxis är att även utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas, så länge de inte bryter mot de principer som bär upp LOU. Kammarrätten i Stockholm har i mål nr 3014-09 även konstaterat att det inte ska vara möjligt för en anbudsgivare att på förhand kunna förutse utfallet av utvärderingen i sitt anbud genom att ta del av förfrågningsunderlaget.

Utvärderingskriteriet kvalitet vid den typ av tjänsteupphandling som nu är aktuell måste bedömas efter en sammanvägning av kriterier. De krav som ställs på leverantören i kvalitetshänseende för att kunna utföra uppdraget, och som också är av betydelse för utvärderingen av kvalitet, har varit tydligt beskrivna i förfrågningsunderlaget.

Av förfrågningsunderlaget i det aktuella ärendet framgår att Skolinspektionen kommer att tillämpa principen om det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet vid tilldelning av kontrakt. Skolinspektionen har därvid angivit hur viktning av pris och kvalitet kommer att göras, där priset viktas med 20 procent och kvalitet med 80 procent. En beskrivning av vilka kvalitetskrav

som ställs för uppdragets genomförande anges i förfrågningsunderlagets avsnitt 4.2 och 4.3. Detta underlag ger en tillräcklig vägledning för att kravet på öppenhet och transparens enligt LOU:s mening ska vara uppfyllt. Det finns inga kvalitetskrav i Skolinspektionens utvärderingsmodell som inte omfattas av de beskrivningar och krav som anges i avsnitten 4.2 och 4.3 i förfrågningsunderlaget inklusive förfrågningsunderlagets bilagor.

Till detta kan anföras att anbudsgivarna vid förfrågan hade kunnat få ytterligare upplysning om de utvärderingskriterier som tillämpades vid anbudsutvärderingen. Ingen av anbudsgivarna har inkommit med begäran om förtydligande i detta avseende. Båda anbudsgivarna har utifrån förfrågningsunderlaget dessutom lämnat anbud som givit underlag för bedömning av kvalitet i berörda avseenden.

En leverantör som inte förstår eller anser att förfrågningsunderlaget är oklart alltid bör kontakta den upphandlande myndigheten för ett förtydligande. Det är självklart önskvärt att förfrågningsunderlaget redan från början är så tydligt att leverantören inte behöver ställa några frågor. Det finns samtidigt ett ansvar för leverantören att ställa de frågor och begära de förtydliganden som krävs för att reda ut eventuella oklarheter innan anbud skickas in. Det är inte meningen att en leverantör ska förhålla sig passiv under hela upphandlingsförfarandet för att sedan begära överprövning i de fall leverantören inte tilldelas kontraktet.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och ickediskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 12 kap. 1 § LOU framgår att en upphandlande myndighet ska anta an-
tingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upp-
handlande myndigheten, eller
2. det anbud som innehåller det lägsta priset.

Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelakti-
ga, ska myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till fö-
remålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljö-
egenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funk-
tionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd.

En upphandlande myndighet ska i annonsen om upphandlingen eller i för-
frågningsunderlaget ange vilken grund för tilldelning av kontraktet som
kommer att tillämpas.

I 12 kap. 2 § LOU anges att den upphandlande myndigheten skall ange hur
sådana kriterier som avses i 1 § andra stycket kommer att viktas inbördes
vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga.
Kriterieviktningen får anges som intervall med en lämplig största tillåtna
spridning. Om det enligt den upphandlande myndigheten inte är möjligt att
ange viktningen av de olika kriterierna, skall dessa anges i fallande priori-
tetsordning. Viktningen av kriterierna eller kriteriernas prioritetsordning
skall anges i annonsen om upphandlingen, förfrågningsunderlaget, eller i
en inbjudan att lämna anbud eller att delta i förhandlingar.

Enligt 16. kap 1 § LOU får en leverantör som anser sig ha lidit eller kan
komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvalt-
ningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

Vid direktupphandling får en ansökan enligt första stycket inte prövas efter
den tidpunkt då det finns ett avtal om upphandlingen.

Vid tillämpning av ett annat förfarande än som avses i andra stycket får en
ansökan inte prövas efter den tidpunkt då det finns ett kontrakt. Den får
dock prövas till dess att tio dagar gått från det att den upphandlande myn-
digheten lämnat underrättelse enligt 9 kap. 9 § till anbudssökandena eller
anbudsgivarna, eller rätten, om den har fattat ett interimistiskt beslut, upp-
hävt det beslutet.

Det som sägs i tredje stycket andra meningen gäller inte vid tilldelning av
kontrakt som avses i 1 kap. 2 § andra stycket 3 eller 4 om det har gjorts ett
undantag från bestämmelsen med stöd av 15 kap. 22 §, eller det är absolut
nödvändigt att genomföra upphandlingen med sådan synnerlig brådska
som är orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses av den upp-
handlande myndigheten och inte heller kan hänföras till denna.

Enligt 16 kap. 2 § första stycket LOU ska rätten om den upphandlande
myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller
någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantö-

ren lidit eller kan komma att lida skada, besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

I förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande.

6 Allmänna anvisningar för anbudsgivare

[...]

Prövning av anbud kommer att genomföras i tre på varandra följande steg:

Steg 1: Syftar till att klarlägga att anbudsgivaren uppfyller kraven som ställts på leverantören (Krav på leverantören, bilaga 2).

Steg 2: Utvärdering av erbjudna tjänster. Här kommer endast anbud lämnade av anbudsgivare som uppfyllt kraven i steg 1 att ingå. Utvärderingen i detta steg syftar till att klarlägga att anbudsgivaren förbinder sig att uppfylla kraven som ställts på tjänsten (krav på tjänsten, bilaga 3) samt uppställda avtalsvillkor (Avtalsförslag, bilaga 4).

Steg 3: Här kommer endast anbud lämnade av de anbudsgivare som uppfyllt kraven i steg 1 och 2 att ingå. Skolinspektionen kommer att anta det mest ekonomiskt fördelaktiga anbudet för skolinspektionen. Anbudet kommer att viktas kvalitet 80 % och pris 20 %.

4 Bakgrund och uppdragsbeskrivning

[...]

4.2 Avgränsning och genomförande

Granskningen kommer att omfatta ca trettio gymnasieskolor i ett tiotal kommuner, varav ungefär en tredjedel ska vara fristående. Antalet skolor per kommun ska variera utifrån kommunens storlek och antalet fristående skolor i kommunen. Granskningen ska omfatta både stora och små skolor, samt teoretiska och yrkesinriktade program. Kommunerna ska vara av olika typ (jmf Sveriges kommuners och lanstings kommungruppsindelning) och ligga i olika delar av landet. Granskningen ska omfatta minst två kurser för vilka det finns nationella prov samt minst en kurs för vilken detta saknas, t.ex. samhällsorienterade, naturorienterade eller estetiska ämnen. Granskningen ska omfatta både kärnämnen och karaktärsämnen. Hur många och vilka kurser som ska granskas kommer att beslutas av Skolinspektionen på förslag av den externa utföraren, efter att en pilotomgång har genomförts för något ämne. Urval av skolor beslutas av Skolinspektionen.

Uppdraget avser

- utarbetande av modell och metoder för granskningen, inkl. genomförandet av pilotundersökning,
- dokumentanalys, dvs. analys av satta betyg vid respektive skolor bl.a. med avseende på systematiska avvikelser för vissa lärare eller vissa skolor, analys av skillnaderna mellan provbetyg och kursbetyg, rättningen av de nationella proven, underliggande dokumentation, etc,
- genomförande av granskning vid skolorna, inklusive intervjuer med lärare, elever, rektor och eventuellt föräldrar om betygsättningen,
- intervju med företrädare för huvudmannen,
- skrivande av utkast och förslag på utkast till beslut för varje skola,
- skrivande av utkast till sammanfattande rapport,
- deltagande i Skolinspektionens återföring till skolorna,
- muntlig och skriftlig återföring av resultaten till Skolinspektionen, samt
- överförande av kunskap om och erfarenhet av arbetet till Skolinspektionen.

Lärarnas betygsättning över tid bör för varje skola analyseras särskilt med avseende på systematiska avvikelser som kan indikera att betygsättningen inte är likvärdig. Dessutom bör granskas om och hur rektorn följer upp betygsättningen, uppmärksammar avvikelser, vidtar åtgärder och följer upp dessa samt om och hur rektorn tar initiativ till och skapar förutsättningar för kompetensutveckling och diskussioner om bedömning och betygssättning mellan lärare inom skolan och med lärare på andra skolor.

På samma sätt bör betygsättningen, inkl. överensstämmelsen mellan provbetyg och slutbetyg, analyseras mellan skolor med avseende på systematiska avvikelser. Här bör granskas om och hur huvudmannen följer betygsättningen på skolorna, uppmärksammar avvikelser, vidtar åtgärder och följer upp dessa. Exempel på åtgärder som bör fokuseras är om huvudmannen erbjuder kompetensutveckling, stimulerar och möjliggör samverkan mellan skolor om bedömning och betygsättning i syfte att öka samsynen.

4.3 Organisation, ansvarsfördelning och kompetens

Den externa utföraren ska svara för projektledning, upphandling av eventuella underkonsulter och genomförande av uppdraget. Arbetet ska genomföras i samverkan med Skolinspektionen som kommer att svara för en övergripande styrning. Skolinspektionen ska fatta beslut om urval av skolor samt, efter förslag av konsulten, om modell och metoder för genomförandet samt om skolbeslut och sammanfattande rapport. Det innebär att projektplanen ska innehålla i förväg bestämda avstämnings- och beslutspunkter. Skolinspektionen ska ha full förfoganderätt till den modell och de metoder samt de underlag som de externa utföraren tar fram. Den externa utföraren får inte använda eller publicera underlagen i annat sammanhang.

Uppdraget ställer på en övergripande nivå krav på kompetens i projektledning, analys, uppföljning och utvärdering. Modell- och metodutvecklingen samt genomförandet av granskningen, bl.a. omfattande dokumentstudier, skolbesök och analys, ställer också krav på kunskaper om och förmåga att tolka gymnasieskolans styrdokument, främst läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94), kursplanerna och betygskriterierna.

Länsrättens bedömning

Yrkande om avvisning av bolagets talan

Länsrätten har inledningsvis att ta ställning till Skolinspektionens yrkande om att bolagets talan ska avvisas. Skolinspektion har anfört att mot bakgrund av att tiodagarsfristen löpte ut den 2 november 2009 är tiden för att begära överprövning försuttet.

För att länsrätten ska vara förhindrad att i sak pröva en ansökan om överprövning krävs att ett upphandlingskontrakt ingåtts och att tio dagar gått från det att den upphandlande myndigheten eller enheten lämnat tillräckliga upplysningar om tilldelningsbeslutet. Bägge dessa förutsättningar ska vara uppfyllda för att länsrätten ska vara förhindrad att pröva upphandlingen i sak. Med tillräckliga upplysningar avses information om vilken anbudsgivare som vann upphandlingen och på vilka grunder. Alltför intetsäggande uppgifter om varför en viss leverantör tilldelats kontraktet, kan innebära att den upphandlande myndigheten eller enheten inte kan anses ha lämnat upplysningar om skälen för beslutet. I sådant fall anses tiodagarsfristen ännu inte ha börjat löpa.

Av utredningen framgår inte att ett kontrakt har undertecknats. Följaktligen föreligger inte något hinder mot att uppta bolagets ansökan om överprövning till prövning i sak. Skolinspektionens yrkande om avvisning ska därmed avslås.

Sakfrågorna

Länsrättens prövning utgör en kontroll av om de på grundval av de klagomål sökanden har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 2 § LOU. För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs också att sökanden kan visa att han lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten brutit mot LOU.

Angivelserna om tidsfrister

Vad först gäller frågan om Skolinspektionen förfarit i strid med LOU genom att uppge olika tidsfrister för sista dag för frågor respektive inlämningsdag gör länsrätten följande bedömning.

Bolaget har anfört att Skolinspektionen har uppgett olika tidsfrister i det förfrågningsunderlag bolaget initialt tog del av respektive det som fanns på Skolinspektionens hemsida. Skolinspektionen har i sina yttranden inte bemött dessa invändningar. Länsrätten finner inte att bolaget har visat att det har lidit någon skada av att Skolinspektionen har uppgett olika tidsfrister i förfrågningsunderlaget respektive på hemsidan.

Utformningen av utvärderingskriterierna i förfrågningsunderlaget

Utvärderingskriterier måste vara utformade så att en leverantör inför utformningen av sitt anbud får en rättvisande uppfattning om vad som bestämmer utgången och vad som leder till tilldelning av kontrakt. Därav följer att en specifikation måste vara så klart och tydligt utformad att leverantörer kan avgöra vad den upphandlande enheten efterfrågar för att kunna lämna ett konkurrenskraftigt anbud. Samtidigt är det inte önskvärt att specifikationerna är så detaljerade att en utvärdering av anbuden blir alltför omfattande eller att allt utrymme för att beakta konkurrensfördelar går förlorat. Det relevanta är i stället om beskrivningen lämnar utrymme för diskriminering eller inkräktar på kraven på likabehandling, transparens eller på någon annan grundläggande rättsprincip.

Bolaget har anfört att det av Skolinspektionens förfrågningsunderlag helt saknas vägledning avseende hur utvärderingen av kriteriet kvalitet, som viktas till 80 procent ska gå till. Bolaget menar att förfrågningsunderlaget därmed inte uppfyller LOU:s krav på transparens.

Skolinspektionen har anfört att det i förfrågningsunderlaget har angivits hur viktning av pris och kvalitet kommer att göras, där priset viktas med 20 procent och kvalitet med 80 procent. En beskrivning av vilka kvalitetskrav som ställs för uppdragets genomförande anges i förfrågningsunderlagets avsnitt 4.2 och 4.3, samt att det inte finns några kvalitetskrav i Skolinspektionens utvärderingsmodell som inte omfattas av de beskrivningar och krav som anges i avsnitten 4.2 och 4.3 i förfrågningsunderlaget inklusive förfrågningsunderlagets bilagor. Skolinspektionen menar att detta underlag ger en tillräcklig vägledning för att kravet på öppenhet och transparens enligt LOU:s mening ska vara uppfyllt. Vidare har Skolinspektionen anfört att båda anbudsgivarna utifrån förfrågningsunderlaget har lämnat anbud som givit underlag för bedömning av kvalitet i berörda avseenden.

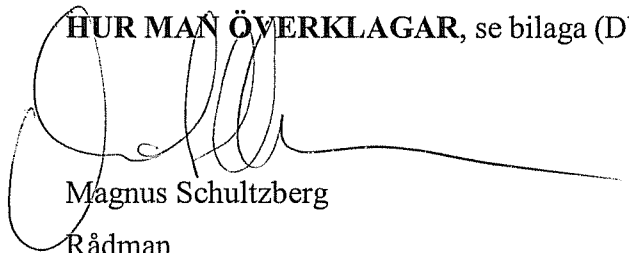
I förfrågningsunderlaget anges att utvärderingskriterierna kommer att vara pris 20 procent och kvalitet 80 procent. I förfrågningsunderlagets avsnitt 4.2 och 4.3 anger Skolinspektionen en beskrivning av uppdraget. I uppdragsbeskrivningen anges vad uppdraget avser och hur det ska genomföras samt organisation, ansvarsfördelning och kompetens. Länsrätten anser inte att beskrivningarna i avsnitten 4.2 och 4.3 eller förfrågningsunderlaget i övrigt ger ledning för vilka uppgifter som ska ingå i bedömningen av kvalitet och hur Skolinspektionen avser att bedöma de lämnade uppgifterna. Denna brist i utformningen av förfrågningsunderlaget medför att leverantören saknar möjlighet att förutse vad som ska komma att tillmätas betydelse vid prövningen av anbuden. Skolinspektionen har därmed åsidosatt kraven på likabehandling och transparens.

Skolinspektionens agerande har i vart fall medfört att bolaget riskerat att lida skada. Det finns därför skäl att ingripa mot upphandlingen enligt 16 kap. 2 § LOU. Eftersom bristerna avser förfrågningsunder-

lagets utformning är omständigheterna sådana att rättelse inte kan ske.

Upphandlingen ska därför göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1a)

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Magnus Schultzberg

Rådman

Föredragande har varit Johanna Isaksson Norlén.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

